

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Jaroslava Škopka a soudců JUDr. Ondřeje Szalonnáse a Mgr. Jana Šmakala ve věci

žalobce: J. S., nar. X
bytem X, X
*zastoupený Mgr. Václavem Voříškem, advokátem
se sídlem Pod Kaštany 245/10, 160 00 Praha 6*

proti

žalované: **Knihovna a Muzeum Aš, příspěvková organizace, IČO 70940479**
se sídlem Hlavní 23, 352 01 Aš

v řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem,

takto:

- I. Určuje se, že zásah spočívající ve zveřejnění osobních údajů žalobce na webových stránkách žalované dostupných na www.knihovna-as.cz, a to konkrétně jeho jména, příjmení, data narození a adresy trvalého pobytu v 1) Informaci dle zákona č. 106/1999 Sb., evidenční číslo 01_2021 a 2) Informaci dle zákona č. 106/1999 Sb., evidenční číslo 02_2021, byl od jejich zveřejnění až do 24. 11. 2021 nezákonný.
- II. Žaloba, aby žalované byla uložena povinnost, aby do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku upustila od nezákonného zásahu spočívajícího ve zveřejňování osobních údajů žalobce na webových stránkách www.knihovna-as.cz, tj. jména, příjmení, data narození a adresy trvalého pobytu v rámci 1) Informace dle zákona č. 106/1999 Sb., evidenční číslo 01_2021 a 2) Informace dle zákona č. 106/1999 Sb., evidenční číslo 02_2021, se zamítá.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

III. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku náhradu nákladů řízení ve výši 10 228 Kč.

Odůvodnění:

Předmět řízení

1. Žalobce požádal žalovanou dne 1. 2. 2021 o poskytnutí dvou informací. Žalovaná mu postupně obě informace poskytla a tyto informace v souladu s § 5 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „InfZ“), zveřejnila na svých internetových stránkách. Žalobce však tvrdí, že nesprávnou anonymizací došlo ke zveřejnění jeho osobních údajů, které byly pouze učiněny netransparentními, ale nadále byly strojově čitelné pro internetové vyhledávače a extrahovatelné prostřednictvím textových editorů. To považuje za nezákonný zásah, přičemž se domáhá, aby soud uložil žalované, aby od něj upustila. Pro případ, že tak již učinila, se eventuálním petitem domáhá určení, že zásah byl nezákonný.

Obsah žaloby

2. Žalobce se domáhá ochrany před nezákonným zásahem žalované, který spatřuje ve zveřejňování osobních údajů žalobce prostřednictvím dvou souborů ve formátu .pdf na webových stránkách žalované www.knihovna-as.cz/dokumenty-ke-stazeni. Konkrétně se jedná o soubory Informace dle zákona č. 106/1999 Sb., evidenční číslo 01_2021 a 02_2021. Předmětné dokumenty se zobrazují ve výsledcích vyhledávače Google, primárně jsou dostupné z webové stránky žalovaného.
3. Žalovaná tímto způsobem zveřejňuje žalobcovy osobní údaje v rozsahu jméno, příjmení, adresa trvalého pobytu a bydliště, datum narození a dále i informace o tom, že žalobce podal žádost o informace, čeho se tato žádost týkala a jak byla vyřízena.
4. Přestože má povinný subjekt podle § 5 odst. 3 InfZ povinnost zveřejnit na internetu poskytnuté informace, nesmí dle § 8a InfZ dojít ke zveřejnění osobních údajů žadatele, osobní údaje by tak měly být anonymizované. Žalobce není veřejně činnou osobou, funkcionářem ani zaměstnancem veřejné správy, a proto neexistuje zákonný podklad pro zveřejnění jeho osobních údajů v souladu s § 8a odst. 2 InfZ.
5. Žalovaná se sice pokusila o anonymizaci žalobcových osobních údajů, avšak neúspěšně. Jí provedená anonymizace pravděpodobně spočívala v „začernění“ textu pomocí funkce „*zvýraznění textu*“ v textovém editoru Word. Žalobcovy osobní údaje jsou tak nadále obsaženy v předmětných dokumentech, pouze nejsou viditelné, jelikož černý text splývá s černým zvýrazněním. Osobní údaje lze z takto anonymizovaného dokumentu velmi snadno získat. Začerněný text stačí zkopírovat a poté vložit bez formátování do libovolného textového editoru, ve kterém již text bude čitelný. Nedostatečně provedenou anonymizaci lze rovněž snadno odstranit v libovolném PDF readeru, např. v rozšířeném programu od Adobe (začernění lze jednoduše přesunout myší).
6. Nesprávně anonymizované osobní údaje obsažené v dokumentech mohou být vyhledávány internetovými roboty (což dle žalobce prokazuje již to, že se předmětný dokument objevuje ve výsledcích vyhledávače Google) i uživateli počítačů pomocí klávesové zkratky CTRL + F. Je zřejmé, že k úplné anonymizaci nedošlo, neboť osobní

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

údaje lze ze zveřejněného dokumentu získat velmi snadným způsobem, kterého je schopen i začínající uživatel počítače.

7. Zveřejněním osobních údajů žalobce dochází k nezákonnému zásahu ve smyslu rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 8. 2018, č. j. 9 As 198/2018-37. Jedná se o nezákonný zásah do veřejného subjektivního práva žalobce na ochranu soukromí, specificky práva na ochranu osobních údajů a práva na informační sebeurčení. Jedná se o přímý a závažný zásah do osobní sféry žalobce, protože kvůli pochybení žalovaného se může každý uživatel internetu seznámit s jeho osobními údaji. Kdokoliv může žalobce konfrontovat, a to fyzicky, elektronicky nebo písemně. Každý se může seznámit s informací, že žalobce požádal o informace, s předmětem žádosti i způsobu jejího vyřízení. Žalobce se zcela důvodně cítí ohrožen a zasažen postupem žalovaného na svých právech.
8. Žaloba je dle žalobce podána včas, jelikož se o nezákonném zásahu dozvěděl dne 25. 10. 2021. Navíc dle nálezů Ústavního soudu sp. zn. II ÚS 638/18 začíná lhůta k podání žaloby proti trvajícím nezákonným zásahům běžet teprve od jeho ukončení.

Vyjádření žalované

9. Ve svém vyjádření k žalobě předoslala žalovaná, že podle svého názoru není ve věci pasivně legitimována. Postupuje sice podle InfZ, je ale příspěvkovou organizací města Aše, není proto jisté, že poskytnutí informace představuje rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy. Upozornila také, že žalobcovy osobní údaje před publikací znečitlnila. Konkrétní způsob provedení anonymizace není zákonem předepsán. Pokud žalobce provedl rekonstrukci znečitlněného textu, pak k tomu musel použít určitý technický postup. To již ale předpokládá úmysl jakékoli osoby znečitlněný text rekonstruovat, a jde tedy o provedení dalších technických kroků.

Jednání před soudem

10. Dne 2. 3. 2022 ve věci proběhlo před Krajským soudem v Plzni jednání. Zúčastnila se ho toliko ředitelka žalované, paní Jitka Zelinková. Žalobce ani jeho zástupce se jednání, jehož konání požadovali, nezúčastnili. Omluva z něj byla soudu doručena prostou (elektronicky podepsanou) e-mailovou zprávou v 9:25 hodin, tedy téměř půl hodiny po jeho zahájení.
11. Ředitelka žalované v rámci svého přednesu uvedla, že skutečně k žalobou namítanému pochybení došlo. Nikdo u žalované nevěděl, že začernění údajů, které v informacích provedli, je technicky odstranitelné a údaje jsou nadále strojově čitelné a je možno je extrahovat. Ihned poté, co jí byla doručena žaloba v této věci, žalovaná pochybení napravila, žalobcem namítané informace z webových stránek nechala odstranit a nahradit stejnými dokumenty, na kterých ale byly žalobcovy osobní údaje začerněny fixem, načež byly tyto dokumenty oskenovány a vráceny na internetové stránky. Na nich již tedy nedochází k porušování žalobcových práv.
12. Během jednání soud rozhodl, že neprovede pro nadbytečnost žalobcem navrhované důkazy, a sice zveřejněnými dokumenty, screenshotem výsledků vyhledávače Google, ani zveřejněnými dokumenty na internetových stránkách žalované. Soud neprovedl ani důkaz stanoviskem Ministerstva vnitra č. 1/2012, aktualizovaným k 1. 11. 2018 a konečně ani

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

výkazem zisku a ztrát žalované. Vyšel totiž z toho, že po vyjádření žalované je skutkový stav mezi účastníky nesporný potud, že k namítanému zveřejnění žalobcových osobních údajů vskutku došlo, a tyto údaje byly zveřejněny až do dne 24. 11. 2021. K tomuto datu žalovaná tvrdila, že byly zveřejněné dokumenty nahrazeny za totožné, z nichž již ovšem není možno žalobcovy osobní údaje extrahovat. Proto soud považoval za nutné provést jen důkaz současnou podobou a obsahem internetových stránek žalované, jak žalobce navrhoval, aby bylo postaveno najisto, zda nadále dochází ke zveřejnění žalobcových osobních údajů. Soud zjistil, že skutečně příslušné dokumenty byly žalovanou dne 24. 11. 2021 zaměněny a ke zveřejnění žalobcových údajů již nedochází (k tomu více níže v textu tohoto rozsudku).

Posouzení věci

13. Soud se nejprve zabýval otázkou (procesní) pasivní legitimace žalované. Ta totiž zpochybnila, že na ni dopadá legální zkratka správního orgánu obsažená v § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Podle ní se správním orgánem rozumí orgán moci výkonné, orgán územního samosprávného celku, jakož i fyzická nebo právnická osoba nebo jiným orgán, pokud mu bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy.
14. Při řešení této otázky je v projednávaném případě třeba vyjít z právní úpravy InfZ, neboť právě ten stanoví, kdo jsou povinné subjekty, které mají povinnost podle něj poskytovat informace.
15. Podle § 2 odst. 1 InfZ platí: *„Povinnými subjekty, které mají podle tohoto zákona povinnost poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti, jsou státní orgány, územní samosprávné celky a jejich orgány a veřejné instituce.“*
16. Jelikož je na první pohled zřejmé, že žalovaná není státním orgánem ani územním samosprávným celkem a ani jejich orgánem, zbývá jediná možnost, jak by se mohla žalobkyně stát povinným subjektem dle citovaného ustanovení, a tou je možnost, že by byla veřejnou institucí. Přitom je třeba konstatovat, že sám InfZ nedává konkrétní odpověď na otázku, jaké všechny entity je možno považovat za veřejné instituce, ani jaká konkrétní hlediska je při jejich hledání nutno vzít do úvahy. Tato hlediska vyplývají až z následné judikatury jak správních soudů, tak i z rozhodovací činnosti Ústavního soudu. Z ní vyplývají tato hlediska: 1) zda instituce vzniká úkonem povahy veřejnoprávní nebo soukromoprávní, 2) zda má zřizovatel instituce sám veřejnoprávní nebo soukromoprávní povahu, 3) zda vnitřní organizaci či vnitřní orgány instituce vytváří subjekt veřejnoprávní nebo soukromoprávní povahy, 4) zda nad činností instituce bdí veřejnoprávní nebo soukromoprávní dohled a 5) zda je účel instituce veřejný nebo soukromý. Z relevantní judikatury se také podává, že veřejná instituce může mít právní osobnost, ale v určitých případech ji mít nemusí.
17. Pokud jde o žalovanou, ta je příspěvkovou organizací města Aš, jež byla zřízena, jak vyplývá z veřejně dostupného obchodního rejstříku zřizovací listinou ze dne 24. 2. 2010 coby Knihovna, Muzeum a Informační centrum Aš. Tato zřizovací listina byla následně opakovaně měněna, až osmým dodatkem ze dne 29. 4. 2020 byl mj. název příspěvkové organizace změněn na Knihovna a Muzeum Aš, příspěvková organizace. Právní základ nalézají příspěvkové organizace územních samosprávných celků v § 27 - § 37b zákona č.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Ze zřizovací listiny rovněž vyplývá účel žalované, kterým je mj. plnění úkolů základní knihovny ve smyslu zákona č. 257/2001 Sb., knihovního zákona, tj. například budování a zpřístupňování knihovního fondu, zprostředkovávání informací z vnějších informačních zdrojů, poskytování služeb spojených s činností knihovny atd. Z těchto údajů vyplývá, že žalobkyně byla založena aktem povahy veřejnoprávní (zřizovací listinou podle § 27 odst. 2 zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů), její zřizovatel má povahu veřejnoprávní (je jím město Aš), její vnitřní organizace je určena veřejnoprávním subjektem, tj. městem Aš (a rovněž aktem veřejnoprávní povahy, tj. zřizovací listinou), nad její činností je stanoven veřejnoprávní dohled (mj. zřizovatele- města Aš) a její účel je veřejný [poskytování veřejně přístupných služeb knihovny dle § 2 písm. a) zákona č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon), podle něhož se pro účely tohoto zákona knihovnou rozumí „zařízení, v němž jsou způsobem zaručujícím rovný přístup všem bez rozdílu poskytovány veřejné knihovnické a informační služby vymezené tímto zákonem, a které je zapsáno v evidenci knihoven.“].

18. Z toho jednoznačně vyplývá, že žalovaná je povinným subjektem dle § 2 odst. 1 InfZ. Jelikož je pak v tomto ohledu povinna podle § 4 odst. 1 InfZ poskytovat informace na základě žádosti nebo zveřejněním, musí o poskytování informací rozhodovat (k tomu srovnej i úpravu obsaženou v § 15 InfZ upravující rozhodnutí o odmítnutí žádosti). Rozhodování se tu děje v oblasti veřejnoprávní, neboť sám InfZ je provedením práva na informace zakotveného v rovině ústavního práva v čl. 17 Listiny. Podle čl. 17 odst. 5 Listiny platí: „*Státní orgány a orgány územní samosprávy jsou povinny přiměřeným způsobem poskytovat informace o své činnosti. Podmínky a provedení stanoví zákon.*“ Žalovaná tedy splňuje podmínky stanovené § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s., je tedy správním orgánem podle legislativní zkratky obsažené v citovaném ustanovení. Proto může být i pasivně procesně legitimována v řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu dle § 4 odst. 1 písm. c) s. ř. s.
19. Následně soud přikročil k meritornímu posouzení podané zásahové žaloby. Sluší se v této souvislosti připomenout, že podle § 82 s. ř. s. platí: „*Každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen "zásah") správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.*“ V případě zásahových žalob stanoví právní úprava ohledně skutkového a právního stavu rozhodujícího z hlediska rozhodnutí soudu v § 87 odst. 1 s. ř. s.: „*Soud rozhoduje na základě skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí; rozhoduje-li soud pouze o určení toho, zda zásah byl nezákonný, vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době zásahu.*“ Dle § 87 odst. 2 věta první s. ř. s. pak: „*Soud rozsudkem určí, že provedený zásah byl nezákonný, a trvá-li takový zásah nebo jeho důsledky anebo broží-li jeho opakování, zakáže správnímu orgánu, aby v porušování žalobcova práva pokračoval, a přikáže, aby, je-li to možné, obnovil stav před zásahem.*“
20. Ze spisové dokumentace, kterou na výzvu soudu předložila žalovaná, se podává, že žalované bylo dne 1. 2. 2021 doručeno žalobcovo podání nazvané jako „*žádost o informace podle zák. č. 106/1999 Sb.*“ Žalobce v ní žalovanou žádal o poskytnutí dvou informací; jednak ohledně platů a odměn členů statutárního a případně, existuje-li, kontrolního orgánu ve formátu jméno a příjmení, odměna nebo plat za jednotlivé měsíce roku 2020, a to včetně informace o tom, kolik hodin práce vykázali jednotliví členové orgánů v tom

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

kterém měsíci; jednak o sdělení, zda má žalovaná ve vlastnictví nějaký objekt, který lze využívat k rekreačním pobytům, případně zda jej členové zmíněných orgánů využívají. Dne 4. 2. 2021 vyhotovila žalovaná výzvu na doplnění žádosti o informace, v níž s ohledem na závěry Ústavního soudu zaujaté v jeho nálezu ze dne 17. 10. 2017, sp. zn. IV. ÚS 1378/16, vyzvala žalobce ke sdělení, jakým způsobem jsou v daném případě splněny požadavky vytýčené v citovaném nálezu, tj. že je účelem vyžádané informace přispět k diskusi o věcech veřejného zájmu, že se informace sama týká veřejného zájmu, že žadatel plní úkoly či posílá dozoru veřejnosti, tzv. „společenského hlídacího psa“. Výzva byla žalobci doručena dne 5. 2. 2021. Podáním doručeným žalované dne 7. 2. 2021 žalobce sdělil, že účelem vyžádané informace je přispět k diskusi o věcech obecného zájmu, když se jedná o odměňování funkcionářů v obecní společnosti, tedy o nakládání s veřejnými prostředky v rámci veřejné instituce. Získané informace měl žalobce v úmyslu dále zveřejnit, případně poskytnout médiím. Žalobce vyjádřil svůj názor, podle něhož je veřejným zájmem, aby se s veřejnými prostředky nakládalo hospodárně a aby osoby, které jsou z veřejných rozpočtů odměňovány, vykonávaly řádně svou funkci. Dle žalobce mu svědčilo i postavení hlídacího psa, neboť se o výkon veřejné moci dlouhodobě zajímá, stejně jako o otázky spojené s nakládáním s veřejnými prostředky. Rozhodnutím ze dne 15. 2. 2021, č. j. KaM/21/00/12/red, žalovaná žádost o poskytnutí informace podle § 15 odst. 1 ve spojení s § 8b InfZ částečně odmítla, pokud jde o prve zmíněnou vyžádanou informaci. Uvedla přitom, že žalobce neprokázal, že by chtěl získanou informaci o výši platu dotčené osoby využít k otevření diskuse nebo přispění do diskuse ve věcech veřejného zájmu. Byť se tak požadovaná informace veřejného zájmu dotýká, postačovalo by dle názoru žalované její poskytnutí v obecnější podobě. Dále žalovaná konstatovala, že žalobce podal žádost jako soukromá osoba nespádající do skupiny žadatelů, které lze považovat za společenské hlídací psy. Pokud pak jde o druhou žádanou informaci, tu žalovaná poskytla s tím, že nevlastní žádný objekt, který lze využívat k rekreačním pobytům. Toto rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 16. 2. 2021. Žalobce proti tomuto rozhodnutí brojil odvoláním doručeným žalované dne 10. 3. 2021. Rozhodnutím ze dne 30. 3. 2021, č. j. MUAS/10279/2021/ÚT, pak rada města Aše žalobcovu odvolání podle § 94 odst. 1 správního řádu zamítla pro opožděnost, současně ale rozhodnutí žalované podle § 98 a § 97 odst. 3 správního řádu ve zkráceném přezkumném řízení zrušila a věc jí vrátila k novému projednání. V odůvodnění svého rozhodnutí rada města Aš konstatovala, že dle jejího názoru nejsou dány důvody pro neposkytnutí žalobcem žádaných informací. Sdělením ze dne 13. 4. 2021, jež bylo žalobci doručeno dne 14. 4. 2021, žalovaná žalobci informaci, o kterou žádal, poskytla.

21. Soud konstatuje, že žalobce podal zásahovou žalobu, v jejímž rámci se domáhá nejen deklarování nezákonnosti zásahu žalované, ale rovněž toho, aby jí soud uložil od nezákonného zásahu upustit. V intencích shora citovaného § 87 odst. 1 s. ř. s. se soud zabýval otázkou, zda žalobou tvrzený nezákonný zásah dosud trvá.
22. Za tím účelem soud v rámci jednání konaného dne 2. 3. 2022 navštívil internetové stránky žalované, konkrétně žalobcem označenou stránku <https://www.knihovna-as.cz/dokumenty-ke-stazeni>. Na této stránce jsou mj. umístěny žalobcem označené soubory obsahující jeho žádost o informace a samotné poskytnuté informace. Konkrétně jde o soubor nazvaný „Informace dle zákona č. 106/1999 Sb., evidenční číslo 01_2021“, jehož obsahem je žalobcova žádost o informace a shora citované rozhodnutí žalované ze dne 15. 2. 2021, č. j. KaM/21/00/12/red. Dále jde o soubor nazvaný „Informace dle zákona

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

č. 106/1999 Sb., evidenční číslo 02_2021“, jehož obsahem je rovněž žalobcová žádost o informace a poskytnutá informace týkající se platu ředitelky žalované v roce 2020 a vlastnictví objektu určeného k rekreačním účelům. Oba tyto soubory jsou dokumentem ve formátu .pdf. Soud současně zjistil, že se jedná velmi pravděpodobně o kopie původních dokumentů vzniklé skenováním, a to poté, co osobní údaje žalobce byly začerněny, zřejmě fixou nebo podobným prostředkem. To znamená, že z těchto dokumentů nejsou žalobcovy osobní údaje žádným mechanickým způsobem extrahovatelné. Žalobcovy osobní údaje nejsou v těchto dokumentech dohledatelné ani prostřednictvím počítačového vyhledávání, což soud rovněž při jednání ověřil. Lze uzavřít, že tyto dokumenty neodpovídají tomu, co je o nich tvrzeno v žalobě. Nadto soud z metadat těchto souborů zjistil, že byly vytvořeny skenem dne 24. 11. 2021. Metadata těchto souborů byla soudem vyvolána prostřednictvím funkce vlastnosti dokumentu.

23. Současně však soud z obsahu správního spisu zjistil, že stejné dokumenty, totiž „Informace dle zákona č. 106_1999 Sb., ev. č. 01_2021“ a „Informace dle zákona č. 106_1999 Sb., ev.č. 02_2021“ jsou na první pohled v té části, ve které se nachází žalobcovy začerněné údaje, odlišné. Začernění je totiž provedeno již na první pohled jiným způsobem, který by spíše odpovídal onomu technickému způsobu, v jehož rámci dochází pouze k začernění pozadí, takže v důsledku nekонтрастnosti samotných údajů nejsou tyto údaje viditelně čitelné. Ze samotných listin založených ve správním spise to však není možno ověřit, neboť tyto údaje jsou již jako nekонтрастní vytištěny.
24. Soud na základě provedeného dokazování dospěl k závěru, že žalovaná skutečně prvně na svých internetových stránkách zveřejnila žalobci poskytnuté informace v té podobě, ve které byly žalobcovy osobní údaje pouze technicky začerněny, ale nikoli z dokumentu odstraněny. Kromě vyjádření ředitelky žalované během jednání jej k tomu vedla především diskrepance mezi podobou těchto dokumentů založených ve správním spise a tou podobou, ve které jsou tyto dokumenty aktuálně zveřejněny na internetových stránkách žalované. Ta není logicky vysvětlitelná jinak, než že v mezidobí mezi prvotním zveřejněním poskytnutých informací na internetových stránkách žalované a konáním jednání dne 2. 3. 2022 došlo k záměně těchto dokumentů na internetových stránkách žalované. Nasvědčuje tomu i skutečnost, že v současnosti na internetových stránkách žalované publikované dokumenty pocházejí dle svých metadat z 24. 11. 2021: metadata těchto dokumentů soud v rámci jednání ověřil prostřednictvím funkce vlastnosti dokumentu. Ze soudního spisu přitom vyplývá, že žalovaná byla v projednávané věci doručena žaloba k vyjádření právě dne 24. 11. 2021. Soud proto nemá pochybnosti, že žalovaná právě v reakci na podanou žalobu na svých internetových stránkách tyto dokumenty zaměnila, takže od 24. 11. 2021 již na svých stránkách nemá publikované ty poskytnuté informace v té podobě, ve které by z nich bylo možno extrahovat či strojově číst žalobcovy osobní údaje.
25. Zjištěný skutkový stav soud podrobil právnímu posouzení z hlediska následující právní úpravy.
26. Dle čl. 10 odst. 3 Listiny základních práv a svobod má každý právo na ochranu před neoprávněným shromažďováním, zveřejňováním nebo jiným zneužíváním údajů o své osobě. Nejvyšší správní soud vyjádřil obecná východiska týkající se ochrany osobních údajů např. v rozsudku ze dne 12. 2. 2009, č. j. 9 As 34/2008-68, v němž konstatoval, že „*zpracování osobních údajů vychází ze zásady, podle níž právo disponovat s osobními údaji*

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

náleží fyzické osobě, k níž se tyto informace vztahují (subjektu údajů), a nikoli tomu, kdo je jejich držitelem. Je proto logické, že základním právním titulem pro zpracování osobních údajů je z principu věcí souhlas subjektu údajů. Požadavek souhlas však není zákonem stanoven jako absolutní. Zpracování osobních údajů však nesmí být v rozporu s právem subjektu údajů na ochranu jeho soukromého nebo osobního života.“

27. Dle § 5 odst. 3 InfZ platí: *„Do 15 dnů od poskytnutí informací na žádost povinný subjekt tyto informace zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup. O informacích poskytnutých způsobem podle § 4a odst. 2 písm. e) a f), informacích poskytnutých v jiné než elektronické podobě, nebo mimořádně rozsáhlých elektronicky poskytnutých informacích postačí zveřejnit doprovodnou informaci vyjadřující jejich obsah.“*
28. Podle § 8a odst. 1 InfZ platí: *„Informace týkající se osobnosti, projevů osobní povahy, soukromí fyzické osoby a osobní údaje povinný subjekt poskytne jen v souladu s právními předpisy, upravujícími jejich ochranu.“* Citované ustanovení odkazuje mj. na úpravu obsaženou v § 5- § 10 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů. Tento zákon byl však s účinností od 24. 4. 2019 zrušen zákonem č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů. Podle § 2 písm. a) zákona o zpracování osobních údajů: *„Tento zákon upravuje zpracování osobních údajů podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679.“*
29. Citované nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2016/679, o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů (dále též: „GDPR“) ve svém čl. 4 odst. 1 stanoví: *„Pro účely tohoto nařízení se rozumí „osobními údaji“ veškeré informace o identifikované nebo identifikovatelné fyzické osobě (dále jen „subjekt údajů“); identifikovatelnou fyzickou osobou je fyzická osoba, kterou lze přímo či nepřímo identifikovat, zejména odkazem na určitý identifikátor, například jméno, identifikační číslo, lokační údaje, síťový identifikátor nebo na jeden či více zvláštních prvků fyzické, fyziologické, genetické, psychické, ekonomické, kulturní nebo společenské identity této fyzické osoby“* Podle druhého odstavce téhož článku pak: *„Pro účely tohoto nařízení se rozumí „zpracováním“ jakákoliv operace nebo soubor operací s osobními údaji nebo soubory osobních údajů, který je prováděn pomocí či bez pomoci automatizovaných postupů, jako je shromáždění, zaznamenání, uspořádání, strukturování, uložení, přizpůsobení nebo pozměnění, vyhledání, nahlédnutí, použití, zpřístupnění přenosem, šíření nebo jakékoliv jiné zpřístupnění, seřazení či zkombinování, omezení, výmaz nebo zničení.“* Dle čl. 4 odst. 7 GDPR: *„Pro účely tohoto nařízení se rozumí správcem fyzická nebo právnická osoba, orgán veřejné moci, agentura nebo jiný subjekt, který sám nebo společně s jinými určuje účely a prostředky zpracování osobních údajů; jsou-li účely a prostředky tohoto zpracování určeny právem Unie či členského státu, může toto právo určit dotčeného správce nebo zvláštní kritéria pro jeho určení.“*
30. Podle čl. 6 odst. 1 písm. e) GDPR: *„Zpracování je zákonné, pouze pokud je splněna nejméně jedna z těchto podmínek a pouze v odpovídajícím rozsahu: zpracování je nezbytné pro splnění úkolu prováděného ve veřejném zájmu nebo při výkonu veřejné moci, kterým je pověřen správce.“* Dle odstavce 3 téhož ustanovení GDPR: *„Základ pro zpracování podle odst. 1 písm. c) a e) musí být stanoven: a) právem Unie nebo b) právem členského státu, které se na správce vztahuje.“*
31. Aplikací shora citované právní úpravy na zjištěný skutkový stav, dospěl soud k následujícím právním závěrům. Především je zřejmé, že žalovaná postupovala v intencích § 5 odst. 3 InfZ, potud, když zveřejnila na svých internetových stránkách žalobci

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

poskytnuté informace. To však sporné mezi stranami nebylo. Spor se v projednávané věci týká otázky, zda žalovaná postupovala řádně, pokud jde o ochranu osobních údajů samotného žalobce. Ty sice byly ve zveřejněných informacích barevně znevýrazněny tak, že nebyly okem čitelné, zůstaly však ze zveřejněného dokumentu extrahovatelné a byly také dostupné pro strojové čtení.

32. Údaje o žalobcově jméně, datu narození a bydlišti umožňují jeho identifikaci. Jedná se proto jednoznačně o osobní údaje ve smyslu čl. 4 odst. 1 GDPR. Tyto údaje byla přitom žalovaná, coby správce těchto osobních údajů žalobce v postavení žadatele o poskytnutí informace dle čl. 4 odst. 7 GDPR, oprávněna ve smyslu čl. 6 odst. 1 písm. e) GDPR zpracovávat toliko v rozsahu nezbytném pro splnění úkolu prováděného při výkonu veřejné moci, a to na zákonném základě ve smyslu čl. 6 odst. 3 GDPR. V projednávané věci tkví zákonný titul pro zpracování osobních údajů v § 5 odst. 3 InfZ. Toto shora citované ustanovení však právní podklad pro zveřejnění osobních údajů žadatele o poskytnutí informace neposkytuje. Jejich zveřejněním tak žalovaná vybočila z mezí § 8a InfZ.
33. Při zvažování zákonnosti postupu žalované soud vyšel i z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 8. 2018, č. j. 9 As 198/2018-37, nebo ze dne 12. 2. 2009, č. j. 9 As 34/2008-68. V nich Nejvyšší správní soud konstatoval, že zpracování osobních údajů vychází ze zásady, podle níž právo disponovat s osobními údaji náleží fyzické osobě, k níž se tyto informace vztahují (subjekt údajů), a nikoli tomu, kdo je jejich držitelem. Je proto logické, že základním právním titulem pro zpracování osobních údajů je z principu věci souhlas subjektu údajů. Požadavek souhlasu však není zákonem stanoven jako absolutní. Zpracování osobních údajů však nesmí být v rozporu s právem subjektu údajů na ochranu jeho soukromého nebo osobního života.
34. K tomu soud podotýká, že si je vědom určité snahy vyvinuté žalovanou směřující k anonymizaci žalobcových osobních údajů, k jejichž zveřejnění žalobce nedal souhlas. Na podkladě skutečností zjištěných v tomto řízení však soud uzavřel, že tato anonymizace byla prvotně učiněna nesprávně (nedostatečně), neboť až do 24. 11. 2021 zveřejňovala žalovaná na svých internetových stránkách žalobci poskytnuté informace v podobě, ve které z nich bylo možno žalobcovy osobní údaje jednoduše získat, a to buď odstraněním začernění v textových editorech, nebo i prostřednictvím strojového čtení textu dostupného i v internetových vyhledávačích. Žalovaná tedy dle názoru soudu nepřijala taková opatření při zveřejnění poskytnutých informací, která by žalobcovy osobní údaje dostatečně zabezpečila a ochránila je před jejich případným neoprávněným či protiprávním zpracováním, resp. před zpracováním zasahujícím do žalobcova práva na ochranu jeho soukromého a osobního života. V tomto ohledu pak soud považuje za klíčové, že zveřejněné osobní údaje zahrnovaly kromě jména, příjmení, adresy také datum žalobcova narození, tedy údaj, jehož zveřejnění vskutku tolerovat nelze ani v případech, kdy by žadatelem o informace byl profesionál.
35. Soud tedy dospěl k jednoznačnému závěru, že žalovaná nedostála své povinnosti stanovené v § 8a InfZ, a proto konstatuje, že její postup až do dne 24. 11. 2021, kdy dokument zveřejněné informace nahradila jiným dokumentem, v němž jsou žalobcovy osobní údaje začerněny již reálně, takže je není možno extrahovat ani strojově číst, konstituoval nezákonný zásah do práv žalobce ve smyslu § 82 s. ř. s., konkrétně do jeho práva na ochranu soukromého a osobního života.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

Závěr a náklady řízení

36. S ohledem na shora řečené soud výrokem I. tohoto rozsudku určil, že zásah spočívající ve zveřejnění osobních údajů žalobce na webových stránkách žalované dostupných na www.knihovna-as.cz, a to konkrétně jeho jména, příjmení, data narození a adresy trvalého pobytu v 1) Informaci dle zákona č. 106/1999 Sb., evidenční číslo 01_2021 a 2) Informaci dle zákona č. 106/1999 Sb., evidenční číslo 02_2021, byl nezákonný.
37. Jelikož žalovaná ještě před rozhodnutím soudu upustila od jednání, kterým nezákonně zasahovala do práv žalobce, soud výrokem II. zamítl žalobní návrh, který požadoval uložení povinnosti upuštění od nezákonného zásahu ve lhůtě 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku. Je tomu tak proto, že dle § 87 odst. 1 věta první s. ř. s. rozhoduje soud o takových návrzích na základě skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí.
38. Výrokem III. tohoto rozsudku pak soud rozhodl o nákladech řízení, a to podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Podle tohoto ustanovení *„Nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Měl-li úspěch jen částečný, přizná mu soud právo na náhradu poměrné části nákladů.“* Žalobci, který v řízení dosáhl procesního úspěchu, soud přiznal náhradu nákladů řízení ve výši 10 228 Kč.
39. Přiznaná náhrada nákladů řízení je představována zaplaceným soudním poplatkem ve výši 2 000 Kč a odměnou za právní zastoupení žalobce podle vyhl. č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (dále jen *„advokátní tariff“*). Náhrada nákladů za právní zastoupení sestává ze 2 úkonů právní služby: příprava a převzetí právního zastoupení dle § 11 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu a sepsání a podání žaloby dle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu a k nim náležející náhradou hotových výdajů v paušální výši po 300 Kč. Jelikož je zástupce žalobce plátcem daně z přidané hodnoty, byla odměna zástupce za poskytnuté úkony právní služby a náhrada hotových výdajů navýšena o daň z přidané hodnoty ve výši 21 %, tedy o 1 428 Kč.
40. Náhrada nákladů řízení je splatná podle § 149 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. k rukám žalobcova zástupce, advokáta Mgr. Václava Voříška. K jejímu zaplacení byla soudem stanovena přiměřená lhůta podle § 160 odst. 1 části věty za středníkem o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s., a to s přihlédnutím k možnostem žalované tuto platbu realizovat.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Plzeň 2. března 2022

Mgr. Jaroslav Škopek v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.